

registrator@naturvardsverket.se

Yttrande över remiss från Naturvårdsverket angående förslag till reviderade föreskrifter om bidrag och ersättningar för viltskador (NV-03722-16)

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, instämmer i huvudsak i Naturvårdsverkets förslag men lämnar följande synpunkter:

Det är av vikt att stöd för kadaverhantering kan medges fullt ut. SLU bedömer att möjligheterna till statligt bidrag eller ersättning för kadaverhantering är en mycket viktig åtgärd för att framförallt förebygga ytterligare angrepp samt för att minska risken för att kadaver inte tas om hand på lämpligt sätt. Att kostnaden för kadaverhantering inte är stöd- eller ersättningsberättigad är en fråga som hårt kritiserats av tamdjursägarna då kostnaderna kan bli extremt höga vid t.ex. ett stort vargangrepp. SLU anser därför att stöd för kadaverhantering bör ges.

Det är av vikt att länsstyrelserna fortsatt, på eget initiativ, kan anlägga viltbetesåkrar för att avleda storfåglar från att göra skador inom speciellt skadekänsliga områden. Det framgår inte tydligt av förslaget om medel från viltskadeanslaget helt kan täcka länsstyrelsernas kostnader för egeninitierade åtgärder som avser att minska skador av storfågel inom ett större brukningsområde. Detta bör tydliggöras.

När det gäller storleken på ersättningsbelopp anges att det ska grundas på egendomens värde vid skadetillfället vilket får anses rimligt. Viss otydlighet kan dock råda om en gröda har blivit totalförstörd strax efter sådd och fältet måste sås om. Ersättning borde i ett sådant fall kunna beviljas för kostnaden för omsådd av fältet för att återställa det i samma skick som innan skadan uppkom. Även här bör ett förtydligande därför göras.

SLU anser att även hägnat vilt ska ersättas enligt samma principer som för tamdjur.

Generella synpunkter

När EU:s nya statsstödsregler började tillämpas i Sverige inskränktes möjligheterna till vissa ersättningar och bidrag efter rovdjursangrepp. Det var olyckligt utifrån både livsmedelsstrategin och den av riksdagen beslutade rovdjurspolitiken. Att plötsligt utan rimlig anledning försämra bidragen och ersättningarna underminerar förtroendet för rovdjurspolitiken. Att justera regelverket till en mer rimlig tillämpning är absolut nödvändighet.

Det är positivt att regeringen och Naturvårdsverket genom förordning (2017:1254) om statligt stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn för viltskador och förebyggande av viltskador, respektive genom förslaget till reviderade föreskrifter om bidrag och ersättningar för viltskador, i viss mån åter förbättrat möjligheterna till ersättning och bidrag. Detta i jämförelse med det som gällt sedan EU:s senaste statsstödsregler för jordbrukssektorn började tillämpas.

SLU anser att även hägnat vilt ska ersättas enligt samma principer som för tamdjur.

Att det nu ges möjlighet till bidrag till underhåll (röjning av gräs) under rovdjursavvisande stängsel är en positiv förändring. Det bör i föreskrifterna göras tydligt att bidrag till röjning av gräs vid rovdjursstängsel ges på både blocklagd och icke blocklagd mark och oavsett hur finansiering av stängslet har skett.

Avgifter för destruktion är numera så höga att den statliga ersättningen per rovdjursdödat tamdjur till avsevärd del går åt till att betala destruktion av samma djur som man får ersättning för. Frågan om utebliven ersättning för destruktion av kadaver är en principiellt viktig fråga som dessutom har blivit en symbolfråga. Att få bort tamdjurskadaver från en gård där rovdjursangrepp har skett är en av de mest brådskande, skadeförebyggande åtgärderna som bör vidtas efter ett angrepp. Bortforsling och destruktion av kadaver av rovdjursdödade tamdjur är enligt SLU en skadeförebyggande åtgärd.

Enligt förslaget 26 § ersätts inte viltskada på vilt, annat än om det finns särskilda skäl. Efterhand som stammarna av stora rovdjur har ökat har förutsättningarna ändrats. Det är nu inte ovanligt att främst lo, tar hägnat vilt inne i vilthägn. Lodjur är mycket svåra att effektivt stänga ute från vilthägn.

Specifika synpunkter

13 § Stöd för kadaverhantering bör kunna betalas ut.

26 § SLU anser att även hägnat vilt ska ersättas enligt samma principer som för tamdjur.

34 § Kostnader för *omsådd gröda* bör läggas till.
Möjligheterna till stöd enligt 13 och 34 §§ är väldigt lika.

Beslut om detta yttrande har på uppdrag av rektor fattats av dekan Göran Ståhl vid fakulteten för skogsvetenskap efter föredragning av remisskoordinator Fredrika von Sydow. Innehållet har utarbetats av projektledare Inga Ängsteg vid Institutionen för ekologi, Viltskadecentrum.

Dekan Göran Ståhl

Remisskoordinator Fredrika von Sydow